

داستان آرامگاه فردوسی بزرگ

۵ شهریور ۱۳۹۳ ساعت ۱۶:۵۹

حکیم ابوالقاسم فردوسی توسی بزرگترین سراینده ایران و یکی از بزرگترین سراینده های جهان است که کتاب شاهنامه از او میباشد... کتاب شاهنامه به چندین زبان مختلف در دنیا ترجمه شده است

فردوسی در حدود سال ۳۱۹ خورشیدی در روستای باژ در ناحیه توس خراسان زاده شد...

در مقدمه بایسنغری زمان مرگ فردوسی بزرگ ۴۰۳ خورشیدی نوشته شده است که نخستین منبع در مورد زمان مرگ ایشان است. اما این مقدمه امروزه نامعتبر شناخته شده است. دکتر محمدمین ریاحی، با توجه به اشاره‌هایی که فردوسی به سن و ناتوانی خود و آثار پیری کرده‌است، نتیجه گرفته‌است فردوسی حتماً قبل از سال ۳۹۸ مرده است.

پس از مرگ فردوسی بزرگ یکی از مسلمانان متعصب آن دوره به نام شیخ ابوالقاسم کرکانی اجازه دفن ایشان را نداد و حتی بر جنازه ایشان نماز نخواند به همین خاطر جنازه فردوسی بزرگ را در باغ خودش در توس دفن کردند...

از فصیحی خوافی نقل است که وقتی فردوسی درگذشت او را در باغ خودش دفن کردند. همه مردم در اندوه غوطه ور بودند، اما امام شهر، ابوالقاسم کرکانی به نماز و جنازه حاضر نشد و گفت که او به مدح گبران و آتش پرستان و اسما (داستانها) به لایطال عمر گذرانید. بر چنین کس نماز نکنم چون شب درآمد، شیخ بهشت را در خواب دید و قصری به عظمت در نظر او آمد به آنجا در شد، سریری از یاقوت دید فردوسی بر آنجا نشسته تاجی بر سر و دواجی در بر، شیخ از خجلت خواست که باز گردد، فردوسی برخاست و سلام کرد و گفت ای شیخ اگر تو بر من نماز نکردی، ایزد تعالی چندین هزار فرشته فرستاد تا بر من نماز کردند و این مقام جزای یک بیت به من دادند:

جهان را بلندی و پستی توئی

ندانم چه ای هرچه هستی توئی

و عطار در اسرار نامه این حکایت را به نظم در آورده و درین باره گفته است:

خطم دادند بر فردوس اعلی

که فردوسی به فردوس است اولی

خطاب آمد که ای فردوسی پیر

اگر راندت زپیش آن طوسی پیر

پذیرفتم منت تا خوش بخفتی

بدان یک بیت توحیدم که گفتی

آرامگاه فردوسی در فاصله بیست کیلومتری شهر مشهد در شهر توس قرار دارد . در سال ۱۳۰۳ همزمان با برپایی جشن هزاره فردوسی قرار شد تا آرامگاه فردوسی با تلاش انجمن آثار ملی ساخته شود. انجمن با جمع آوری اعانه از مردم کارهای آماده سازی برای ساخت بنایی در خور حکیم توس را آماده کرد. برای آغاز ساختمان باید محل دقیق آرامگاه فردوسی مشخص می شد. نخستین منبعی که از مدفن حکیم توس نام برده در چهار مقاله نظامی عروضی بوده که آن را جایی نزدیک، دروازه رزان توس در محل باغ خانوادگی او ذکر کرده بود.

در اردیبهشت سال ۱۳۰۵ ارباب کیخسرو شاهرخ برای تعیین مکان دقیق مدفن فردوسی راهی توس شد. با تحقیقات به عمل آمده مشخص شد باغ حاج میرزا علی قائم مقام نایب التولیه است. با همکاری مقامات استان سراسر باغ کاوش شد و در باغ تختگاهی یافتند که طولش شش متر و عرضش پنج متر بود و مدفن حکیم توس بود. نقشه بنا را به اصرار انجمن شبیه آرامگاه کوروش بزرگ توسط پروفیسور هرتسفلد طراحی شد و مهندس کریم طاهرزاده بر آن نظارت کرد. معمار ساختمان نیز حسن لرزاده بود . مساحت ساختمان ۹۴۵ متر بود و بهترین سنگتراشان تصاویری از شاهنامه را بر دیوارهایش حک کردند. بنای آرامگاه در مهر ۱۳۱۳ به مناسبت جشن هزاره فردوسی افتتاح شد. این بنا در سال ۱۳۴۸ گسترش یافت و باغ اطراف آن به همراه موزه کنارش ساخته شد.

از زمان دفن فردوسی آرامگاه او چندین بار ویران شد. در سال ۱۲۶۳ خورشیدی به دستور میرزا عبدالوهاب خان شیرازی والی خراسان محل آرامگاه را تعیین کردند و ساختمانی آجری در آنجا ساختند. پس از تخریب تدریجی این ساختمان، انجمن آثار ملی

به اصرار رئیس و نایب رئیسش محمد علی فروغی و سید حسین تقی زاده متولی تجدید بنای آرامگاه فردوسی شد و با جمع‌آوری هزینه این کار از مردم (بدون استفاده از بودجه دولتی) که از ۱۳۰۴ خورشیدی آغاز شد، و در ۱۳۱۳ خورشیدی افتتاح شد. این آرامگاه به علت نشست در ۱۳۴۳ دوباره تخریب شد تا بازسازی شود که این کار در ۱۳۴۷ پایان یافت.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۵۰۸۷/داستان-آرامگاه-فردوسی-جزرگ>